
CAPPELLA AMSTERDAM

Cappella Amsterdam brengt klassieke koormuziek, al dan niet in samenwerking met andere instellingen. Het repertoire van Cappella Amsterdam beslaat de laatste duizend jaar muziekgeschiedenis. Cappella Amsterdam wil een zo breed mogelijk publiek in aanraking laten komen met koormuziek. In de loop der jaren hebben de verschillende samenwerkingen die het ensemble is aangegaan, partnerschappen opgeleverd met diverse orkesten, operagezelschappen en solisten. Zo heeft Cappella Amsterdam onder meer samengewerkt met Project Wildeman, Asko|Schönberg en het Amsterdams Andalusisch Orkest. De samenwerking met het Orkest van de Achttiende Eeuw resulteerde in het ontvangen van de VSCD Klassieke Muziekprijs. Zowel in binnen- als buitenland treedt Cappella Amsterdam op, in 2018 werden 80 concerten gespeeld, in 2019 waren dat er 67.

Het programma 2021-2024 beschrijft Cappella Amsterdam langs vijf programmalijnen: het seizoensthema, de experimentele programmalijn Cappella LAB, de jaarlijkse Kanon Pokajanan, samenwerkingen onder de noemer Cappella & en een educatieve programmalijn Kids & koor. Om

toekomstbestendig te zijn, wil Cappella Amsterdam de komende periode interdisciplinaire verkenningen aangaan met theatergezelschappen, musici, schrijvers, filmmakers en beeldend kunstenaars. De experimentele programmalijn Cappella LAB moet zo vernieuwing aanbrengen in de koormuziek. Met deze programmalijn beoogt het ensemble voorstellingen die zowel meer diversiteit in de uitvoeringspraktijk als in het publieksbereik met zich meebrengen.

Met het programma Kids & koor biedt het ensemble kinderen de kans op jonge leeftijd kennis te maken met muziek en de menselijke stem. Na de lancering van het programma in Amsterdam-West in samenwerking met Muziekcentrum Aslan, zet Cappella het project voort in andere stadsdelen. Speciaal voor het project Kids & koor heeft Cappella Amsterdam een nieuw koor opgericht: Ah, Cappella!. Dit koor bestaat uit leden van Cappella Amsterdam en jong talent. Bij dit koor hoeven de zangers niet perse een klassieke opleiding te hebben genoten om mee te kunnen zingen.

ADVIES

Artistiek belang

Cappella Amsterdam heeft een duidelijke artistieke visie die zich richt op het levend houden van koormuziek van de afgelopen duizend jaar en op het op hoog niveau uitvoeren en realiseren van nieuw repertoire. Het ensemble bestaat uit zangers die hoogstaande kwaliteit leveren en is daarmee veelzijdig genoeg om een zeer breed repertoire te kunnen vertolken, van gregoriaanse muziek tot complexe experimentele 21e-eeuwse werken. Het koor heeft een herkenbare en eigenzinnige ensembleklank die ook onder leiding van gastdirigenten behouden blijft.

Het ensemble geeft goed ruimte aan aanstormend talent en heeft de komende kunstenplanperiode meerdere programma's onder leiding van jonge makers als dirigent/componist Leonard Evers en regisseur Lisenka Heijboer Castañon op stapel staan. Ook is er in de plannen veel aandacht voor vrouwelijke componisten en andere vrouwelijke makers.

De Amsterdamse Kunstraad ziet dat de instelling verantwoordelijkheid neemt in een muziekwereld die traditioneel gedomineerd wordt door mannelijke componisten.

In Analoog Algoritme reageert het ensemble op de beleving van muziek online, waar de persoonlijke muziekvoorziening steeds eenzijdiger wordt doordat streamingdiensten zich aanpassen aan de smaak van de luisteraar. De jonge componiste Mathilde Wantenaar krijgt in dit kader een compositieopdracht. De kunstraad vindt het mooi dat het gezelschap met deze concerten op spannende wijze actuele thema's wil aansnijden, en hoopt dat de concerten ook het beoogde publiek aanspreken. De kunstraad is benieuwd naar de uitwerking van het programma Cantigas in samenwerking met het Amsterdams Andalusisch Orkest. De inhoud van dit programma is gericht op de gelijkwaardigheid van muziektradities uit het Westen en Midden-Oosten tijdens de Renaissance, met diepgaande aandacht voor de achtergrond en betekenis van de muziek.

Bewondering heeft de kunstraad voor de wijze waarop de instelling zich, ondanks weggefallen subsidie van het Fonds Podiumkunsten in 2017, op artistiek gebied heeft kunnen doorontwikkelen. Cappella Amsterdam heeft een nieuwe visie ontwikkeld, waarin de werkwijze met seizoensthema's als Zie de Mens! werd geïntroduceerd aan het publiek. En met het toe-eigenen van het indrukwekkende koorwerk Kanon Pokajanen van Arvo Pärt, waar het ensemble in 2017 een Edison Klassiek voor won, in de vorm van een jaarlijkse uitvoering, bezegelt het ensemble zijn voorname positie binnen de vocale muziek.

Belang voor de stad

Cappella Amsterdam heeft de ambitie om een zo breed mogelijk publiek met koormuziek in aanraking te brengen en is regelmatig te beluisteren op de Amsterdamse podia. In de stad werkt het ensemble structureel samen met organisaties als De Nationale Opera en het Amsterdams Andalusisch Orkest. Daarbuiten werkt de organisatie geregeld samen met het Residentie Orkest, het Nederlands Kamerorkest, de Internationale Koorbiënnale Haarlem en het O18E. Het ensemble staat stevast op het programma van het Holland Festival en is veelgevraagd door terugkerende

festivals als de Cello Biënnale Amsterdam, November Music, Festival Oude Muziek en Musica Sacra. Cappella Amsterdam heeft stevige ambities op het gebied van educatie. Het Kids & koor, in samenwerking met Aslan Muziekcentrum, moet resulteren in het enthousiasmeren van leerlingen uit het primair onderwijs.

In 2022 staat er een kinderopera op het programma. De kunstraad vindt de activiteiten op educatiegebied nog wat summier. Vooral omdat vocaal musiceren bij uitstek geschikt is voor kinderen die van huis uit geen muziekinstrument bespelen.

Op het vlak van talentontwikkeling biedt het ensemble leertrajecten voor jonge dirigenten, die als assistent-dirigent werken onder begeleiding van artistiek leider Daniel Reuss. Enthousiast is de kunstraad over de carte blanche die wordt geboden aan de twee huidige assistent-dirigenten, om aanvullend op de hoofdprogrammering een programma samen te stellen. Daarnaast coacht het ensemble meerdere koren, zoals het jeugdkoor Nieuw Vocaal Amsterdam, het VU-Kamerkoor en Photonen. Als medeoprichter van Tenso Network Europe, een netwerk voor professionele koren, onderhoudt Cappella Amsterdam contacten met professionele koren uit Europa. De kunstraad vindt het waardevol dat het koor de laatste ontwikkelingen in de vocale muziek volgt en beïnvloedt, en kennis en kunde inzet om ook andere koren op hoog niveau te ondersteunen.

Uitvoerbaarheid

In het vorige kunstenplan heeft Cappella Amsterdam moeten herstellen van de weggefallen structurele subsidie van het Fonds Podiumkunsten. De instelling heeft andere subsidiënten bereid gevonden de tekorten aan te vullen en heeft de periode zowel zakelijk als artistiek goed doorlopen. De kunstraad heeft vertrouwen in het ondernemerschap van de instelling en in haar vaardigheid op het gebied van fondsenwerving. In 2019 heeft de instelling haar kantoor-organisatie vernieuwd en het aantal fte uitgebreid bij productie, artistieke ontwikkeling en marketing om de ambities voor het komende kunstenplan te kunnen realiseren. Het gezelschap uit toewijding aan de Fair Practice Code en beschrijft de huidige arbeidsomstandigheden voor zangers als onzeker en ontoereikend.

Cappella Amsterdam zet zich, met medespelers uit het veld, in om met de Nederlandse Associatie voor Podiumkunsten een cao voor muzikensembles te realiseren. De instellingen streven ernaar om voor 2021 met de vakbonden heldere afspraken over het honoreringsniveau vast te stellen. De instelling is reeds gestart met het verhogen van de vergoedingen van de zangers met dienstverband en secundaire arbeidsvoorwaarden, inclusief pensioenvoorziening. Dit resulteert in een toename van 70% op de honoreringslasten van een jaarprogramma. Cappella Amsterdam reserveert daarnaast budget voor training, opleiding en coaching van de medewerkers. De kunstraad waardeert deze proactieve houding van de instelling.

Diversiteit en inclusie

De kunstraad is zeer positief over de beoogde samenwerking en ontwikkeling van het Ah, Cappella!-project in samenwerking met Aslan Muziekcentrum. Met deze samenwerking slaat de instelling de handen ineen met een ervaren speler op het gebied van inclusief en toegankelijk lesmateriaal voor het primair onderwijs. Het speciaal opgerichte koor Ah, Cappella! dat uit jong vocaal talent bestaat, is volgens de kunstraad uitermate geschikt voor het aantrekken van divers talent. De kunstraad vindt het daarom opmerkelijk dat het de organisatie niet gelukt is een diverse samenstelling te realiseren. De kunstraad hoopt dat Cappella Amsterdam stappen neemt om ook binnen het eigen educatieteam meerstemmigheid te bevorderen, en zo de duurzaamheid van initiatieven kan waarborgen. De kunstraad had graag gezien dat Cappella Amsterdam zou investeren in het realiseren van de brug tussen talent met een migratieachtergrond en de klassieke muziek, die de instelling (zelf) noodzakelijk acht voor het genereren van meer diversiteit. Het verlagen van de instapeis, zoals het niet vereisen van een conservatoriumdiploma, is niet toereikend.

De instelling heeft een realistisch beeld van de eigen samenstelling en formuleert concrete acties om personeel te werven om de diversiteit binnen de organisatie te vergroten. De kunstraad mist hierbij een reflectie op de invloed van het imago van de instelling en de keuze voor het repertoire, die de gewenste diversiteit naar mening van de kunstraad

beperven. Zo leidt een experimentele programmalijn niet automatisch tot nieuw publiek.

Het zou waardevol zijn als de instelling actief op zoek gaat naar medewerkers die in direct contact staan met de beoogde doelgroepen of stadsdelen. De kunstraad hoopt dat het realiseren van de doelstellingen op het gebied van inclusie niet (uitsluitend) leunt op de nieuw aangetrokken medewerkers. De kunstraad is wel te spreken over de vernieuwing in het bestuur. Cappella Amsterdam is dit seizoen begonnen met het verruimen van zijn activiteiten op maatschappelijk gebied. Met het openstellen van zijn repetities in de Oranjekerk in de Pijp krijgen omwonenden en geïnteresseerden de mogelijkheid laagdrempelig kennis te maken met vocale muziek op hoog niveau. De kunstraad moedigt het ensemble aan, dergelijke activiteiten die een toegankelijk imago versterken in het komende kunstplan te verbreden.

Cappella Amsterdam opteert voor functieplek 9 in de Amsterdam Bis 2021-2024: muziekgezelschap (koor) dat op zowel nationale als internationale podia optreedt, aandacht heeft voor verbinding met andere genres en voor talentontwikkeling. De Amsterdamse Kunstraad adviseert, Cappella Amsterdam deze functieplek toe te kennen.

Huidig	€ 78.860
Huidig 2020*	€ 79.569
Gevraagd	€ 129.750
Advies	€ 110.000

*inclusief (eenmalige) 0,9% compensatie nominaal in het jaar 2020
